

Вејо Мери

ГРУДИ

Воз ускотрачне железнице кретао се лагано кроз предео оивичен језером и шумом. Између шина је расла ниска трава а са стране у језеру ловквањ.

„Како се човек осећа глупо, као да је све увећано”, рече госпођа и у исти мах се трже улашчена јер је грана брезе која је расла тик уз пругу ударила у прозор а затим се стресла о спољну страну вагона. Воз се кретао кружно дуж обале језера. Вода је досезала тако близу пруге да се кроз прозор ништа друго није могло ни да види.

Мушкарац је читао књигу увијену у чврсту пругастро ишарану хартију. Воз се толико клатио да му је поглед клизио горе-доле, а понекад и преко књиге.

„Дођавола, у овом возу човек не може ни да чита”, рече, а онда дохвати ташну испод седишта и стави у њу књигу. Затим погледа право испред себе ка задњим вратима вагона. На вратима је био прозор са правим угловима. Кров предњег вагона који се све време клатио, био му је стално на видику. Вагони су се понашали као ишчашени кичмени пршљенови. Других путника, осим њих двоје, у вагону није било. Лево од врата стајала је велика црна фуруна. Оцак од печене глине, обложен плехом и замазан гарежом, пролазио је кроз кров вагона. Изненада, са обе стране се кроз прозоре могло видети како пролеће дрвеће, стубови ограда, камени зидови кућа и стране дрвених шупа. На малој ливади стајао је дечак и бацао каменчиће на воз.

„Осамдесет километара за три сата. Човек би могао ту раздаљину да прође за исто време и бициклом. Требало је да купим ауто.”

„Али, успут има много страница”, рече госпођа.

„Да, али инак — три сага! Да се човеку смучи.”

„Ваљда овде има клозет?”

„Можеш да будеш сигурна да нема. Али ће машиновођа, ако га лепо замолиш, можда и зауставити.”

Воз се заустави. Станица. Отправник возова у цивилу унесе у предњи вагон велику кепту са млеком за чије дршке беше привезан картончић са адресом примаоца.

У вагон ушао сељак стар око педесет година. За тренутак је застao у ходнику посматрајући брачни пар у купеу, затим је ушао и сео крај прозора насупрот госпође. Једно време је посматрао брачни пар са озбиљним изразом на лицу а онда ставио главу између шака.

„Ух, баш је топло”, рече сељак.

„Наравно да је топло са вуненом кошуљом усред јула”, рече господин.

„Вунена одећа одваја”, рече госпођа. „Штити исто тако добро од топлоте као и од хладноће.”

Сада је сељак већ веома пажљиво посматрао госпођу. Она је на себи имала белу блузу са кратким рукавима и црну узану сукњу која јој није досезала до колена. Кроз најлон чарапе, ишаране црвеним тачкицама, видела се кожа ногу. Господин је носио белу кошуљу са браон машном и светлобраон одело. Имао је око четрдесет година. Госпођа је изгледала нешто млађе.

„Тамо има много крава, иако је трава избледела”, рече госпођа.

„Наравно да је избледела”, одговори сељак непрестано зурећи у колена госпође. „Велика је суша и краве немају довољно траве.”

„Јесу ли то ваше краве?”, упита госпођа.

„Не, нису”, одговори сељак.

Госпођа подви ноге мало више под клупу. Господин је посматрао профил своје супруге. Део образа око ноздрва био је јарко црвене боје, нарочито када би преко лица прелетео зрак сунчеве светлости.

„Хоћеш ли да ми додаш ону мараму?”, замоли госпођа супруга.

Господин дохвати мараму и госпођа њоме прекри своја колена.

„Хеки, када ћемо већ да стигнемо?”, упита госпођа.

„Ђаво би га знао да ли ћемо икада и стићи овом брзином.”

„Ха-ха!” насмеја се сељак и још више се загледа у груди госпође. Госпођа то примети и поцрвене.

Настаде подужа тишина, па опет станица. Придошли путници су загледали кроз прозор на вратима купеа, али нико није ушао код њих.

„Ако ова жега потраје, ни крзно се неће истањити”, рече сељак изненада.

Присутни не померише усне.

„Имате ли деце?”, упита сељак госпођу.

„Не, немамо, осим једно.”

Господин узео цигарету, запали је и поче поново да посматра кроз прозор кров вагона који се њихао. Госпођа инстинктивно баци поглед на

своје крушне. лене груди прекривене блузом. У истом тренутку сељак испружи руку, зграби груди задржавајући их неко време у руци, а затим исто тако брзо повуче руку.

Сељак је сада седео укочен са рукама на коленима. Господин устаде а госпођа бризну у плач.

„Ти се смири. А ви хајдете у други вагон. Ова је сада ствар међу мушкарцима.”

Господин је ипак напред, сељак га је следио. Госпођа је и даље плакала крај прозора.

„Дођавола”, рече супруг кад су ушли у други вагон. „Па овде скоро да нема слободних места. Шта сте ви, лудаче, учинили?! Седите ту! Да ли ви увек хватате непознате жене за груди?”

„Не ја.”

„Јесте ли икада виђали жене?”

„Јесам.”

„Па шта вам, побогу, би да сада то учините, и то мојој супрузи? Морам да се вратим њој, она је сама. Међутим, ова ствар мора да се расправи, и то одмах.”

„Нисам имао намеру да је увредим. Платићу одштету.”

„Да платите?”, ушта супруг иронично.

„Платићу, реците само колико...”

„Двадесет хиљада”, рече супруг и дубоко уздахну.

Сељак извади новчаник и пружи новчанице.

„Останите овде. Ако само дођете тамо у други вагон, избацићу вас из воза. Ви изгледа не разумете да бих вас због овога могао извести на суд. Али, добро, неустимо то сада. Само да знате, ја сам хирург и нимало се не плашим ако треба да неком...”

„Али ја госпођу нисам ни познавао...”, бранио се сељак.

Кад се лекар вратио супрузи, она се већ била умирила, уклонила је сузе са лица.

„Страшно сам се уплашила. Замисли, како је то било безобразно! Тако нешто ми се никада није догодило.”

Лекар узе с чивилука супружних мањтиц, баца јој га у крило и рече: „Покриј се.”

„Па, ја га нисам ничим изазвала и овде не може ништа да се види, погледај сам.”

„Боље би било да се уздржаваш од љубазности. Један сељак је због твоје љубазности полудео, нарочито кад је видео твоје груди.”

Госпођа поче поново да плаче.

„Остави сад то, та ствар не заслужује да плачеш”, рече човек.

„Шта си му учинио?”

„Ништа, само сам га добро излемао и рекао му да ћу му одсећи нос ако само провири у наш вагон.”

„Ниси му, ваљда, рекао чиме се бавиш? Сад ће сви за ово да знају.”

„Наравно да нисам, нисам толико луд.”

„А шта ти је он рекао?”

„Ко? Он? Да је само писнуо, избацио бих га из воза.”

Жртва је седела у другом вагону. Причао је неком старијем човеку шта се догодило. Један младић, који је све то слушао, отишао је до суседног вагона да види какви су то људи. Када се вратио, само је прошаптао: „Чујте, они још седе тамо. Видео сам их кроз прозор.”

Вејо Мери је познати савремени фински прозаиста. Рођен је 1928. године. Написао је више романа, драма, новела и кратких прича. Прву збирку новела објавио је 1954. године. Најпознатије дело му је роман *Уже од мисли*, преведен на једанаест језика, а на српски га је превео Осман Ђикић.

Са финског превео ЧЕДОМИР ЦВЕТКОВИЋ